
Centrum pro poruchy spánku a bdění

O nás

Centrum pro poruchy spánku a bdění se zabývá diagnostikou, léčbou a výzkumem poruch spánku a bdění se zvláštním zaměřením na neurologická onemocnění.

Jedná se o následující okruhy nemocí:

- **Nemoci s nadměrnou spavostí** (zejména narkolepsie a idiopatická hypersomnie)
- **Parasomnie** (náměsíčnictví, porucha chování v REM spánku a další)
- **Poruchy dýchání ve spánku** (zejména obstrukční spánková apnoe, ale také další poruchy dýchání ve spánku při neurologických onemocněních)
- **Poruchy pohybu související se spánkem** (např. syndrom neklidných nohou, periodické pohyby dolními končetinami)
- **Poruchy cirkadiálního rytmu**
- **Poruchy spánku obecně u neurologických onemocnění.**
- V našem Centru se vyšetřují také nemocní s **epilepsií**

Centrum se skládá ze specializované ambulance (**Ambulance spánku a bdění**) a lůžkového oddělení (**Monitorovací jednotka**).

V Ambulanci spánku a bdění se provádějí jednak vstupní vyšetření pacientů se spánkovými obtížemi a jednak zde probíhají kontroly dlouhodobě sledovaných pacientů s již diagnostikovanými vybranými nemocemi.

Monitorovací jednotka slouží ke specializované diagnostice poruch spánku a bdění a monitorace pacientů s epilepsií.

Centrum je akreditováno Českou společností pro výzkum spánku a spánkovou medicínu.

Důležitou součástí Centra je i výzkumná činnost, která zahrnuje i mezinárodní spolupráci.

Probíhá zde pregraduální a postgraduální výuka neurologie, neurověd a spánkové medicíny.

Proč a jak vyšetřujeme poruchy spánku a bdění

Péče o poruchy spánku a bdění ve vyspělých zemích včetně ČR v posledních letech zintenzivňuje a zlepšuje. Medicínu poruch spánku významně ovlivnil český neurolog Bedřich Roth (1919-1989), docent této neurologické kliniky. Svými pracemi o narkolepsii a idiopatické hypersomnii se nesmazatelně zapsal do historie lékařství. Již od 50. let doc. Roth začal sledovat nemocné s těmito chorobami a následně vytvořil tradici poradny pro hypersomnii a narkolepsii na neurologické klinice. V 70. letech byl soubor nemocných doc. Rotha největší na světě. Na neurologické klinice vybudoval doc. Roth spánkovou laboratoř, první v tehdejší Československu.

V 90. letech, v nových podmínkách došlo k výraznému rozšíření diagnostických a léčebných metod dostupných na neurologické klinice 1. LF UK a VFN, k dramatickému zvýšení množství vyšetření a k rozšíření počtu nemocí diagnostikovaných. Byla navázána těsná spolupráce s dalšími pracovišti Všeobecné fakultní nemocnice (zejména s ORL, stomatochirurgií, psychiatrií, pneumologií, endokrinologií a obezitologií) a v roce 1997 vzniklo Centrum pro poruchy spánku a bdění VFN.

Přístrojové vybavení spánkové laboratoře umožňuje rutinní provádění video-polysomnografických a videoelektroencefalografických záznamů i hodnocení denní spavosti (standardně testem mnohočetné latence usnutí). K vyšetření poruch dýchání ve spánku (zejm. obstrukční spánkové apnoe) jsou používány přístroje typu limitovaná polygrafie (kardiorespirační polygrafie) a k jejich léčbě různé typy přetlaku v dýchacích cestách (CPAP, BiPAP, ASV) a neinvazivní ventilace. K dlouhodobému monitorování pohybové aktivity (např. střídání rytmu spánek-bdění nebo abnormální pohyb končetin ve spánku) slouží aktigrafické vyšetření. Centrum disponuje možností specializovaného genetického a laboratorního vyšetření. V Centru jsou používány nejen běžně dostupné léky, ale i moderní léčiva vázaná na specializovaná centra.

Kdy k nám objednat pacienta

Nejdůležitější indikace vyšetření

- Diferenciální diagnostika stavů s nadměrnou denní spavostí (narkolepsie, idiopatická hypersomnie, spánkový apnoický syndrom, syndrom neklidných nohou, periodické pohyby dolními končetinami atd.) a jejich léčba.
- Přesné vyšetření poruch ventilace při spánku a jejich léčba.

- Diferenciální diagnostika parasomnií (abnormálních stavů při spánku: noční děs, noční můra, somnambulismus, epileptický záchvat, porucha chování při REM spánku atd.) a jejich léčba.
- Diferenciální diagnostika příčin nekvalitního nočního spánku a léčba některých těchto stavů.
- Diagnostika poruch cirkadiálního rytmu a jejich léčba.

O objednání k vyšetření a o typu vyšetření při případném objednání se rozhoduje na základě doporučení odborného lékaře. Z doporučení musí být patrné, jaký problém nemocného trápí a eventuálně, proč není možné potíže diagnostikovat a léčit v ambulantním sektoru.

Centrum je oprávněné předepisovat tzv. centrové léky pro léčení narkolepsie. Z kapacitních důvodů nemůže zajišťovat chronickou ambulantní péči o nemocné, kterou lze poskytovat v ambulantním sektoru.

V rámci diferenciální diagnostiky nadměrné denní spavosti indikujeme typizaci **HLA DQB1** a ve spolupráci s Ústavem laboratorní diagnostiky FN Ostrava vyšetřujeme hladinu orexinu (**hypokretinu**) v mozkomíšním moku.

V rámci komplexní péče o nervosvalové pacienty naše centrum zajišťuje diagnostiku poruch ventilačních funkcí a vedení jejich kompenzační léčby.

Hospitalizace dětí pod 15 let probíhají ve spolupráci s Klinikou dětí a dorostu 1.LF UK a VFN.

Způsob objednávání pacientů

Optimální způsob objednání je

e-mailem na adrese: spanek@vfn.cz

Dále je objednání možné

telefonicky od pondělí do pátku mezi **9:00 - 11:00** hodinou na: +420 224 965 534